

4. BUDĚJCE – ČERNÝ PES

Trampoty jsou v životě s kdekým. Nejenom s člověkem, neboli s tváří upovídanou, ale i s tváří němou. Však o tom jednu povídačku, sousedka pověst také vypráví, u bývalého budějckého mlýna se to seběhlo. Kdeže stával? No tak v Budějcích je to jednoduché, buď nad Vltavou, nebo nad Malší, víc řek tam není. Tento mlýn tedy nad Vltavou. Ještě před soutokem s Malší.

Na cestě k tomuto mlýnu stával kdysi velký železný kříž. Proč ho kmotra pověst zmiňuje? Protože mezi jedenáctou a jednou hodinou, tedy hodinu před půlnocí a jednou hodinou po půlnoci, prožívali někdy nešťastníci, kteří se tou dobou v okolí kříže pohybovali, setkání nu podivné. Kdo se tam pohyboval? Kolem půlnoci. Co to asi bylo za lidi?

Co to bylo za výlupky, kteří se v dobách, kdy si slušní lidé nechávali dávat dobrou noc od osvědčených leghornek, aby potom mohli plni elánu vstávat se skřivanem polním, takto pozdě pohybovali venku? Možná zhýralci. Nebo zoufalci? Ztroskotanci? A nebo chasa ze mlýna, když se zapomněli v krčmě a potácivě hledali cestu úplnou tmou zpátky do mlýna.

Říká-li kmotra pověst "úplnou tmou", tak opravdu myslí úplnou. Hlavně v noci oblačné, tmou, jakou může člověk zažít v nějakém uzavření, třeba někde v útrobách velkého živočicha. Jakého? Třeba ryby? Velké ryby? Velryby? Možná velryby. Nebo v jámě, přikrytý ale i ze shora. Spíš než jáma, bychom něco takového asi lépe nazvali hrobem. Prostě, tma jako v měchu, hrobě nebo rybě.

Tak tedy mezi jednou hodinou před půlnocí a jednou hodinou po půlnoci se nejednomu kolemjdoucímu nešťastníkovi stávalo, že jakmile minul železný kříž, a začal se od něj vzdalovat, kde se vzalo, tu se vzalo, připojilo se k němu cosi černého, funivého, ne příliš voňavého a čtyřnohého. Řeklo by se pes, psisko, ale byl to spíš pořádný hafan. Šel u nohy, jak hafani chodívají. Neštěkl, nezavrčel, jen sípavo chroptivě oddychoval přes vyplazený jazyk po hafaním způsobu. Srst měl podivně naježenou jako krátce střižený kartáč z kravského ohonu a občas pomalu pootočil mohutnou hlavu na krátkém krku, aby se svými světlama šelmy, podíval do často strnule vytřeštěných kukadel nešťastníka, který měl to hrůzně smůlovaté potěšení, ocitnout se v jeho hafaní společnosti.

To je pořád černý pes, černý pes, ale že nosí na krku soudek s vynikající budějckou chmelovinou, to už nikdo neprozradí

Třas a zuboskríp spodní čelisti obstupoval nejednoho z jeho společníků, nezřídka vystřídaný zimničním ztuhnutím lopatek, které způsobilo, že se chůze změnila spíš v mechanické šourání, jen co noha nohu pošoupne o kousek dál. A pokud se jednalo o chasníka nejdříve žejdlíkem věhlasné budějcké chmeloviny podroušeným, často při takovém setkání vystřízlivěl, než netopejr ve ztemnělém stromoví koženým křídlem máchnul. Pokud na

psisko nešťastník nepromluvil, po několika chvílích se hafan zase oddělil a se smutným fňuknutím zmizel ve tmě.

Ono se řekne několik chvil, ale znáte to jak to s těmi chvílemi je. S pohledným děvčetem ty chvíle letí a vlastně se jenom mihnou, jako rorejs na srpnové obloze, ale ta úplně stejná chvíle vedle strašidelného hafana se vleče jako tasemnice od stolu s klobásou . A když je takových chviliek několik pohromadě, můžou strašně snadno jednomu připomínat celou věčnost.

Nejednou se o takovém hafaním setkání vyprávělo, když se ve mlýně sešla chasa, protože každý rád něco přihodí, aby zábava neskřípala. No a při jednom takovém vyprávění se zvedl mládenec, dobře stavěný, síly možná i víc než za dva menší, no prostě chachar z mlýnice, a že by s tím hafanem rád měl taky tu čest, aby poznal jak moc že to s ním zalomcuje.

A dokud byla hlava horká, hned do bot a hned do tmy. Ten čas zhruba odpovídal, železný kříž se blížil a nikde nic. No v partě bývá síly často přes okraj. O samotě se to pak jednomu vejtahovi vždycky poskládá trochu víc narovno.

Od řeky to studeně foukalo, do zvuku větru se v pravidelných triolách přidávalo šumění vltavských vlnek, od kterých se vůbec nic neodráželo, protože všechna světla byla pozhasínaná. Mládenec se ještě jednou bojácně rozhlídl a už už se chystal zpátky, když v tom se od křoviska ptačího zobu vejčitolistého, oddělil temný stín velikosti dost výstavního telete. A už u nohy hafan. V první chvíli mládence obešlo naježení, ale potom se otřepal, do hafaních kukadel se upřeně podíval a aby si dodal kuráže, na psisko promluvil:

"Vod kad' ty seš tuláku?"

Hafan jakoby slabě zakňučel a podle pravidla, že zvíře, které se k vám chová přátelsky není vaše, už se jeho nohy držel jako kapr žízaly. A ne a ne odejít, ne a ne se pustit. Nu což, mládenec, když poznal, že houžev je nasáklá durch nadurch, se musel rozhodnout, buď s ním bude špacírovat až do rána po budějckým břehu vltavským, a nebo s ním zamíří do mlýna. Rozhodování netrvalo dlouho. Mládenec zamířil do mlýna, a už budí chasu, která začala čekání na hrdinu věšet na hřebík.

"Vstávat holoto, koukejte koho vedu do party, aby se mi věřilo."

Chasa pomalu vydrolila ospalky, nabrala elán, začala vylézat, a vtom kumpáni začali zděšeně zírat, ale když viděli mládencovu odvahu, přicházeli blíž. Hafan se stále držel chasníkovy nohy, koulel světla, a občas lehce zakňučel. Jak se tak kruh kolem něho stahoval, najednou jeden chasník zahaleká;

"Jestli von nejni trochu cejtít."

"Možná by mu pomohlo pořádný vymáchání", zavolal jiný, jak to tak bývá, když se nápad jednoho začne rozbíhat jako pláminek v proschlém seníku a plápolat v myslích ostatních spolukumpánů.

A už ho někdo bafnul, ostatní za ním, možná i někdo popad pytel, o který nebývá ve mlýně nouze a už s ním do náhonu. Hafan se klepal, svíjel, třásl, ale cosi namodralého z něj pomalu stoupalo, trochu jako jiskřivá pára, trochu jako jasnozář svícového nadplamení. Drhli ho štěrkem, drhli ho pískem, drhli ho slámou a když se dost vyřádili a vrátili na břeh, hafan se, jak všichni potomci vlčího pokolení dělávají, otřepal. Ale světe div se, nerozstříkl vodu, jak to bývá, všechna voda jako by se dávno vypařila, místo

vody se kolem psiska rozlétlo na tisíc modrostříbrných jiskérek, které v doprovodu jakéhosi slaboulilinkého sršivého cinkání, stoupaly vzhůru do bezedně temných výšin neznámého tajemna. Z hafana jakoby spadla těžká železná obruč. Mocně si odfrkl, poskočil, štěkl, zavrtěl ocasem a začal se vesele k mládencům lísat.

"No esli my sme ho chaso, nevysvobodili z ňákýho toho zakletí", zahalekal kdosi uprostřed ztichlého úžasu. Chasa se zasmála, nálada se zase uvolnila, psovi dali misku se zbytkem od večeře a zůstal s nimi ve mlýně. K hlídání i kamarádkému špásování a potěšení.

Tak vida, co pověst přinesla - jako rumpálem vytáhla kouzlo z hloubky studny mouder, z meziřádek staré dobré Knihy knih. A téma?

Nespěchejme se soudy, příběhy našich spolutvorů, bývají zašmodrchané všelijak.

Ještě, že ten chasník neměl toho psa až za takové strašidlo.

/2Tesalonickým 5:15/ Hled'te, aby nikdo neoplácel zlým za zlé, ale vždycky usilujte o dobré mezi sebou a vůči všem.

Tak at' dýchne vandrování po Budějcích i tímhle zadumáním

Prostě a jednoduše, shrnuto do veršované říkačky:

Nezatěžuj odsudem,
tvora s těžkým osudem.

A ještě nějaké inspirování? Ještě jiné propojení pověsti o budějckém černém psu s Knihou knih, které je možné na břehu Vltavy nasát?

Tma je nedostatek světla.

/Matouš 6:23/ Je li však tvé oko špatné, celé tvé tělo bude ve tmě. Jestliže i světlo v tobě je temné, jak velká bude potom tma?

Inu stále je co navštěvovat, a stále je o čem přemýšlet.